

"Veyl o kimseye ki; Sünnet-i Seniyyeyi takdir etmeyip, bid'alara giriyor." cümlesini nasıl anlamalıyız?

Bidat; Peygamber Efendimiz (asm)'in sünnetini beğenmeyip onun yerine başka bir yol ve başka bir tarz, ortaya koymak demektir ki, bu sadece sünnete değil, birçok âyetin hükmüne de aykırıdır.

Bidat; Hz. Peygamber (asm.) ve ashâb-ı kirâm efendilerimizin zamanında olmayan ve sonradan meydana gelen İslâm'a muhalif, inanç, amel, tutum ve davranışlardır.

Istılahta ise bidat; "sünnet" kavramının zıddı olarak kullanılır. (*el- Cürcâni, Ta'rîfât, s.29*)

Bidat; İslâm'ın tamamlanmış ve kesinleşmiş olan ibadet sistemine yeni bir şey ilave etmek ya da sistemde var olan bir şeyi çıkarmaktır.

Ahmed bin Hanbel şöyle der: "Bidalar, nasların yanlış yorumlanması ve sünnetin terk edilmesi ile ortaya çıkmıştır. Sünnet terk edilerek yerine bir başka âdet koymak ve onun ile amel etmek bidattır." (*Ahmet bin Hambel, Mişakâtu'l-Mesabih, 1:66*)

Leknevî bidatı şöyle tarif eder: "Hz. Peygamber (asm.) zamanında meydana gelen şeyler, ister kendileri tarafından yapılsın, ister sahâbi tarafından işlenip de O'nun tarafından bir müdahale edilmeyip kabul edilsin, kesinlik ve ittifakla bunlar bidat değildir." (*el-Leknevî, v.1304/1889,a.g.e., s.33-34*)

Dinin ibadet kısmı ile alakalı esaslar Kur'ân ve sünnette mevcut olup, bizzat Hz. Peygamberin (asm.) bildirmesi ve ifa etmesiyle kesinleşmiştir. Bundan dolayı İslâm hukukçuları bidatı; taabbüd (ibadet etmek) kasdıyla dinde ortaya atılan yeni şeylerdir." (*el-Câbirî, et-Türâs, s.52*) diye tarif etmişlerdir.

Kur'ân ve sünnete muhalif olmayan, İslâm dinini tağyir etmeyen ilim ve teknik sahasındaki inkişafalara bidat-i hasene yani güzel bidat denilir. Resul-i Ekrem Efendimiz (asm.) zamanında olmayan, uçak, elektrik, bilgisayar, telefon, televizyon ve internet gibi medeniyet harikaları bu kısma girer. Aynı şekilde ezanın daha uzaklara ulaşmasını sağlayan minare ve hoparlör gibi vasıtalar da bidat-ı hasenedir.

"Hiç şüphesiz Allah katında din İslâm'dır." (Âl-i İmrân, 3/19)

"Bugün sizin için dininizi kemâle, üzerinizdeki nimetimi tamama

erdirdim. Sizin için din olarak İslâm'dan razı oldum.” (Mâide, 5/3)

“Her kim din olarak İslâm'dan başkasını ararsa, ondan asla kabul edilmeyecek ve o, âhirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır.” (Âl-i İmrân, 3/85)

Bid'atlara sadece birkaç örnek verelim:

- Ezanın Türkçe okunması.
- Türbelere ve kabirlere mum dikmek, ağaçlara ve türbe pencerelerine bez bağlamak, tuz serpmek.
- Haftanın bazı günlerinde yolculuğa çıkmanın, siyah kedi görmenin, baykuş ötmesinin, merdiven altından geçmenin uğursuzluk getireceğine inanmak.
- At nalı, nazar boncuğu gibi şeylerin, kötülük ve uğursuzluk savdığına inanmak, bu inançla bu gibi şeyleri evine, arabasına, işyerine asmak.
- Ölülere bağışlanmak üzere önceden Yasin okuyup şişelere doldurduğunu söyleyen bazı istismarcılara aldanarak bu şekilde “Hazır Yasin” satın almak ve bunu ölülere bağışlamak.
- Gece tırnak kesmenin kısmet eksilmesine veya ömür kısalmasına sebep olacağına inanmak. Gece ev süpürmenin fakirliğe sebep olacağına inanmak.
- Bazı camilerin bahçelerinde bulunan şadırvanlara para atarak niyet tutmak.
- Ay ve güneş tutulması esnasında (ayı ve güneşi tuttuğuna inanılan şeytanları kovmak için) teneke veya davul çalmak, silah atmak.
- Kırkını doldurmamış çocuğun tırnaklarını kesmenin, o çocuğun arsız ya da hırsız olmasına yol açacağına inanmak.